

DEPARTEMENTAAL
ONDERZOEKSPROGRAMMA
2022

Onderzoeksprogramma ter ondersteuning
van het Vlaamse omgevingsbeleid

Opgemaakt door het Departement Omgeving
publicatiedatum / 25.07.2022

INHOUDSOPGAVE

<i>INHOUDELIJKE TOELICHTING.....</i>	<i>3</i>
--------------------------------------	----------

<i>Onderzoeksvoorstellen.....</i>	<i>3</i>
-----------------------------------	----------

<i>1 Thema: Bodem en Ondergrond.....</i>	<i>3</i>
--	----------

<i>2 Thema: Dierenwelzijn.....</i>	<i>4</i>
------------------------------------	----------

<i>3 Thema: Geïntegreerde Omgevingsaspecten.....</i>	<i>4</i>
--	----------

<i>4 Thema: Klimaat en Energie.....</i>	<i>5</i>
---	----------

<i>5 Thema: Landgebruik.....</i>	<i>5</i>
----------------------------------	----------

<i>6 Thema: Omgeving en Gezondheid.....</i>	<i>5</i>
---	----------

<i>7 Thema: Omgevingsinstrumentarium.....</i>	<i>6</i>
---	----------

<i>8 Thema: Ruimtegebruik en Milieudruk.....</i>	<i>7</i>
--	----------

INHOUDELIJKE TOELICHTING

Jaarlijks wordt door het departement Omgeving het Departementaal Onderzoeksprogramma opgemaakt. Het voorliggend indicatief Departementaal Onderzoeksprogramma 2022 geeft een overzicht van de geplande onderzoeksprojecten (45 effectief en 5 reserve), ingedeeld op basis van de onderzoeksthema's uit de Lange Termijnvisie onderzoek van het Departement Omgeving voor de periode 2020 - 2030

Per onderzoeksproject wordt volgende informatie weergegeven: Titel onderzoek, en Prijscategorie.

De 'titel van het onderzoek' geeft het onderwerp van het onderzoeksproject.

De 'voorziene kostprijs' van het onderzoek wordt aan de hand van een prijs categorie aangeduid:

A ≤ 75.000 euro, 75.000 euro < B ≤ 150.000 euro, 150.000 euro < C ≤ 250.000 euro, D > 250.000 euro.

De onderzoeksprojecten vermeld in dit onderzoeksprogramma 2022 hebben intern een inhoudelijke screening doorlopen waarbij de beleidsrelevantie van elk project werd geoptimaliseerd.

In dit onderzoeksprogramma bevinden zich tevens reserveprojecten. Deze onderzoeksprojecten zijn gepland, maar hebben een lagere prioriteit dan de onderzoeksprojecten die in het onderzoeksprogramma zijn vermeld als effectieve projecten. Daarenboven kunnen ze door financiële restricties (nog) niet worden opgestart. De kans is dus eerder klein dat deze projecten zullen worden uitgevoerd. Van zodra echter financiële middelen vrijkomen, kunnen ook deze worden opgestart.

Onderzoeksprogramma

Het Departementaal Onderzoeksprogramma is geen rigide overzicht van de geplande onderzoeksprojecten. Het is een lijst van onderzoeksvoorstellen die met de nodige flexibiliteit wordt gehanteerd. Het kan voorkomen dat nieuwe en/of dringende onderzoeksvragen, die niet op voorhand te voorzien waren, in het lopende onderzoeksprogramma worden opgenomen of dat geprogrammeerd onderzoek niet meer nodig/nuttig is.

Halverwege het jaar wordt ook een actualisatiemoment voorzien, waarbij eventuele wijzigingen in het onderzoeksprogramma worden geformaliseerd.

Bovendien wordt elk onderzoeksproject afzonderlijk uitbested. Conform de wetgeving op de overheidsopdrachten worden potentiële opdrachtnemers gecontacteerd of via het Bulletin der Aanbestedingen geïnformeerd en nadien volgens de gehanteerde procedure geselecteerd.

ONDERZOEKSVORSTELLEN

1 THEMA: BODEM EN ONDERGROND

Titel	Prijscat.
<u>Effectieve</u>	
Socio-economische modellering van het gebruik en beheer van de Vlaamse diepe ondergrond	C

Vertalen van bodeminformatie (kaarten, data) naar de noden en op maat van (potentiële) gebruikers	B
Beleidsscan 'Bodem in Vlaams beleid' en detecteren van beleidsoportunities voor bodemzorg	A
Ontwikkelen van bouwstenen en kerngetallen voor de analyse van de socio-economische impact van bodemerosie en sedimentstromen	A
Technische en inhoudelijke actualisatie van de in 2010 ontwikkelde educatieve website www.ikdoorgrondvlaanderen.be en uitbreiding naar bodem en geologie in relatie tot de omgeving	B
Aanduiden van de prioritaire gebieden voor erosiebestrijding en reductie van sedimenttransport op basis van een integraal afwegingskader	A
Reserve	
Bodemkwaliteit na ontharden: toestand en verbeterstrategieën	

2 THEMA: DIERENWELZIJN

Titel	Prijscat.
Effectieve	
Uitwerken van minimumnormen voor het houden van vogels in dierentuinen	C

3 THEMA: GEÏNTEGREERDE OMGEVINGSASPECTEN

Titel	Prijscat.
Effectieve	
Analyse en opzet van een transparante duurzaamheidsbenchmark/verduurzamingsbenchmark in Vlaanderen	A
Koolstofvoetafdruk van de Vlaamse consumptie – update 2015 – 2018	B
LABO RUIMTE: de Droge Delta fase 3 – reflectie	A
LABO RUIMTE: metro-polis (deel 2) – selectie en hiërarchie van te ontwikkelen OV-knooppunten	B
Ontwerpstudio Luwte-oases	A
Reserve	
Vervolgonderzoek naar slimme verdichtingsvoorwaarden via scenariodoorrekeningen en doorwerking in milieueffectbeoordeling	

4 THEMA: KLIMAAT EN ENERGIE

Titel	Prijscat.
Effectieve	
Klimaatnarratieven	B
Klimaatbarometer	A
Klimaatwijken – sociale wijken	B
Energiestudio 2050	D
Monitoring, rapportering en evaluatie van klimaatadaptatie	A
Reserve	
Ontwikkelen en testen van narratieven en framings voor publiekscommunicatie rond de ruimtelijke transitie in brede zin	

5 THEMA: LANDGEBRUIK

Titel	Prijscat.
Effectieve	
Berekening van de realisatiegraden van woningbouw	C
Verharding – grenzen aan de technische mogelijkheden	A
Functionele analyse en ontwikkelen proof of concept ter voorbereiding van app voor vervolgonderzoek Vlaamse Bermen (Citizen Science) en uitwerken bijhorende communicatiestrategie	B

6 THEMA: OMGEVING EN GEZONDHEID

Titel	Prijscat.
Effectieve	
Ontwikkeling van strategie voor self-sampling in het kader van het Vlaamse Humane BiomonitoringsProgramma	B
In kaart brengen van het binnenmilieu in semi-publieke gebouwen	A
Efficiëntere en effectieve inzet van RF-sensoren voor monitoren van trends in blootstelling aan straling van zendantennes (o.a. 5G)	B
Gezondheidskundige onderbouwing van een beleidskader (normen, aanbevelingen en monitoring) voor magnetische velden van hoogspanningslijnen	A
Omgevingsgeluid in Vlaanderen in kaart brengen en appreciatie van de geluidomgeving dmv metingen ikv een proeftuin	B

Gemeten evolutie van geluidsemissies van bepaalde vervoersmodi: luchtverkeer en spoorverkeer (uitgesplitst naar goederentreinen en passagierstreinen)	A
Optimalisatie en ontwikkeling van indicatoren voor gezondheidssimpact van chemische stoffen in Vlaanderen	B
Schriftelijk leefomgevingsonderzoek 2023 (SLO-5)	B
Inschatting reductie aantal blootgestelden en gezondheidseffecten door uitvoering van maatregelen weg- en spoorverkeerslawaaï	B
Reserve	
Karteren en analyseren van omgevingsindicatoren (in het bijzonder externe blootstelling) in relatie tot socio-economische en demografische status	

7 THEMA: OMGEVINGSINSTRUMENTARIUM

Titel	Prijscat.
Effectieve	
Impactevaluatie duurzaam educatiepunt	C
Omgaan in de praktijk met drempels en hefboomen voor het werken rond natuurbetrokkenheid bij jongeren in het secundair onderwijs (praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek)	B
Evaluatie samenwerkingsovereenkomst VO-VEB	A
Deel D ENA onderzoekstraject: uitwerken van een aanpak naar ondersteuning van de betrokken overheden in functie van concretisering van het omgevingsbeleid bij vergunningsaanvragen bij het invullen van een ruimtelijke strategie die rekening houdt met de externe veiligheid en het ruimtelijk rendement	A
Een evaluatie van de uitvoering van de referentietaken uitgevoerd door VITO zoals bepaald in het beheersreglement 2021 – 2023	A
Langetermijnanalyse van de behandeling van de zaken milieu en ruimtelijke ordening, zoals geregistreerd door de correctionele afdelingen van de parketten bij de rechtbanken van eerste aanleg, in het Vlaams Gewest door het Openbaar ministerie	A
Analyse opportuniteiten en mogelijkheden van de uitbouw van een handhavingsmodule in het omgevingsloket	A
GOA: een knelpuntberoep of knelpunten oplossen	A
Beleidsverkenning “hoe kan de samenwerking met andere actoren bijdragen aan een efficiëntere handhaving?”	A

8 THEMA: RUIMTEGEBRUIK EN MILIEUDRUK

Titel	Prijscat.
Effectieve	
Dieren onder de wielen als (beleids)ondersteunend instrument bij het registreren en evalueren van versnipperingsknelpunten aan transportinfrastructuur	B
Monitoring wilddetectiesysteem N76 Oudsbergen	B
Monitoring van ecologische ontsnipperingsmaatregelen aan transportinfrastructuur	B
De randvoorwaarden van kwaliteitsvolle verweving wonen-werken: milderingsstrategieën voor hinder en gevaar via onderzoek van en ontwikkeling voor abstracte cases	B
Sociaal-economische impact van de luchthaven 'Luik-Bierset – Aéroport de Liège' op Vlaanderen	A
Handhavingssysteem geurproblematiek havengebied Antwerpen	A
Uitbreiding van het beoordelingskader van milieurelevantie bij overschrijdingen van normen bij het thema afval/materialen	B
Reserve	
Hinderanalyse van (en milderingsstrategieën voor) verweven economie op stedenbouwkundige schaal en instrumentarium i.k.v. verweving (gedeeltelijke herneming van fiche 'aanbodbeheer en het juiste bedrijf op de juiste plaats: toegepast onderzoek bij het uitwerken van lokaal, bovenlokaal en Vlaams beleid voor een gamma van werklocaties' – 2021)	